

**Міністерство освіти і науки України
Одеський національний морський університет
Одеський державний університет внутрішніх справ
Всеукраїнська громадська організація «Асоціація українських правників»
Інститут модернізації змісту освіти
Інститут кримінального права і прикладної кримінології (м. Кишинів)
КАСН-ОНМУ: Центр досліджень Китаю
Науковий центр досліджень соціального розвитку країн
«Одного поясу, одного шляху»
Навчально-науковий морський гуманітарний інститут**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
УКРАЇНИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ»,**

**ПРИСВЯЧЕНА ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА
Леоніда Васильовича Багрія-Шахматова**

**м. Одеса
20 травня 2022 року**

**Міністерство освіти і науки України
Одеський національний морський університет
Одеський державний університет внутрішніх справ
Всеукраїнська громадська організація
«Асоціація українських правників»
Інститут модернізації змісту освіти
Інститут кримінального права і прикладної кримінології
(м. Кишинів)
КАСН-ОНМУ: Центр досліджень Китаю
Науковий центр досліджень соціального розвитку країн
"Одного поясу, одного шляху"
Навчально-науковий морський гуманітарний інститут**

Міжнародна науково-практична конференція
***«Актуальні питання вдосконалення законодавства України
у сучасних умовах розвитку держави»,***
присвячена пам'яті професора
Леоніда Васильовича Багрія-Шахматова

**м. Одеса
20 травня 2022 року**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Руденко С.В. – голова оргкомітету, ректор ОНМУ, доктор технічних наук, професор, президент КАСН-ОНМУ: Центру досліджень Китаю, співголова Ради Наукового центру досліджень соціального розвитку країн «Одного поясу, одного шляху»;

Кузніченко С.О. – співголова оргкомітету, ректор ОДУВС, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист, член-кореспондент Національної академії правових наук України;

Костицький В.В. – співголова оргкомітету, доктор юридичних наук, професор, дійсний член (академік) Національної академії правових наук України, Президент Асоціації українських правників;

Пузанова Г.Й. – заступник голови оргкомітету, кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного і трудового права ОНМУ, керівник регіонального відділення Всеукраїнської громадської організації «Асоціація українських правників»;

Немчук О.О. – проректор з наукової роботи ОНМУ, доктор технічних наук, доцент;

Самойловська В.П. – кандидат економічних наук, доцент, директор Навчально-наукового морського гуманітарного інституту ОНМУ;

Кузніченко О.В. – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільного і трудового права ОНМУ;

Кукшинова О.О. – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінального і адміністративного права ОНМУ;

Кулісв А.Ю. – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри морського права ОНМУ;

Михайлуца М.І. – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри українознавства, історико-правових та мовних дисциплін ОНМУ, член Національної спілки краєзнавців України;

Гловацька С.М. – кандидат технічних наук, доцент, декан факультету по роботі з іноземними студентами, директор КАСН-ОНМУ: Центру досліджень Китаю, виконавчий секретар Ради Наукового центру досліджень соціального розвитку країн «Одного поясу, одного шляху»;

Борщевська О.М. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного і трудового права ОНМУ.

Актуальні питання вдосконалення законодавства України у сучасних умовах розвитку держави, присвяченій пам'яті професора Леоніда Васильовича Багрія-Шахматова: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 20 травня 2022 року); Одеський національний морський університет. – Одеса: Бондаренко М. А., 2022. – 320 с.

ISBN 978-617-8005-57-3

УДК 340

Матеріали друкуються в авторській редакції. Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є **обов'язковим**.

ISBN 978-617-8005-57-3

© Одеський національний морський університет, 2022

**СЕКЦІЯ 6. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС
ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА;
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ 222**

Ensuring the right of a suspect, accused to a defence, in the context of echr decisions

Voloshanivska T.V., Fedorov I.V. 222

Окремі аспекти порівняльного аналізу попереднього та чинного Кримінального процесуального кодексу щодо з'ясування напрямів реформування кримінального процесуального законодавства

Марченко О. А. 226

Компетенції судово-психологічної експертизи в цивільному процесі

Матієнко Т.В. 229

Особливості розслідування аварій та катастроф на залізничному транспорті: проблеми та перспективи їх вирішення

Осадча М.О. 233

Організаційно-тактична модель взаємодії оперативних підрозділів та прокурора під час здійснення судового розгляду кримінального провадження

Янкова Л.Ю. 237

**СЕКЦІЯ 7. ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО,
ФІНАНСОВОГО ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА 241**

Питання правового регулювання волонтерської діяльності

Балута В.О. 241

Адміністративне та інформаційне забезпечення професійної підготовки кадрів підрозділів поліції

Завітовський О.Д. 245

Деякі проблемні питання нормативно-правового регулювання адміністративних договорів

Заснов І.О. 247

Деякі питання забезпечення охорони лісів

Льченко М.А. 250

Деякі проблемні питання адміністративної відповідальності військово-службовців в період воєнного стану

Кукишнова О.О. 253

Соціальні-медіа комунікації в умовах інформаційного суспільства

Орел Г. П. 257

Наукове обґрунтування формування агропродовольчого кодексу

Пасічник Ю.В. 260

Фактори впливу на формування державної інвестиційної політики

Пузанова Г.Й. 264

СЕКЦІЯ 8. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ 268

Класифікація морських спорів і сучасні правові засоби їх вирішення

Балута В.О. 268

Особливості удосконалення механізмів правового регулювання
портової галузі України

Данилова І.О. 271

Деякі проблеми пов'язані з реєстрацією морських суден

Дмитрук В.Є. 275

Впровадження моделі управління «Порт-Лендлорд» як запорука
економічної безпеки морських портів України

Іванова О.М. 278

Круїзний туризм та договір морського круїзу

Ільченко М.А. 281

Вдосконалення нормативно-правової бази України як морської
держави – потреба часу

Карагіоз Р.С., Наумкіна С.М., Трезуб Т.В. 284

Морське агентування та поняття морського агента

Курило Є.В. 288

Міжнародно-правова характеристика «зручних прапорів»: проблеми та
пріоритетні напрями

Осадча М. О. 291

**СЕКЦІЯ 6. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА;
СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ**

**ENSURING THE RIGHT OF A SUSPECT, ACCUSED TO A DEFENCE,
IN THE CONTEXT OF ECHR DECISIONS**

Voloshanivska T.V.

*PhD in Law, Acting Associate Professor of Criminal Procedure Odesa State
University of Internal Affairs*

Fedorov I.V.

*PhD in Law, Acting Associate Professor of Criminal Procedure Odesa State
University of Internal Affairs*

The question of principles in the science of criminal procedure is given a lot of attention. Granting any right can become a formality if the necessary conditions for its implementation are not created [5, p. 17]. Therefore, the current criminal procedure legislation not only provides the right to protection, but also ensures access to it, and the latter comes to the fore. Ensuring the right of a suspect, accused, acquitted, convicted person to be defended is currently defined as the basis of criminal proceedings [9].

The principle of guaranteeing the accused the right to be defended is a constitutional principle that meets all the above criteria and must be strictly observed at all stages of criminal proceedings. This principle is one of the most important guarantees of a lawful, reasonable and fair sentence, as it strengthens the adversarial nature of criminal proceedings [1, p. 81]. As noted by the Supreme Court of Ukraine in the Information Letter "On Judicial Practice of Ensuring the Right to Defense in Criminal Proceedings", providing the accused with the right to defense, according to Art. 129 of the Criminal Code, is the main principle of justice, and in accordance with Art. 7 of the CPC of Ukraine is referred to the general principles of criminal proceedings. This constitutional principle of criminal proceedings creates general conditions for the legal regulation of the right to protection from criminal prosecution as one of the fundamental rights guaranteed, inter alia, by international standards, and establishes general requirements for criminal procedure of criminal proceedings in order to properly implement protection functions. The right to protection is an inalienable, natural human right, guaranteed by international law and the provisions of the CC. This right is normatively enshrined in a number of international legal acts, in particular in paragraph 3 (c) of Art. 6 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (hereinafter - the ECHR), and is one of the fundamental constitutional rights of man and citizen in accordance with Part 2 of Art. 63 UC.

In addition to the already mentioned constitutional norm (paragraph 5, part 3 of Article 129 of the UC), the considered principle of criminal proceedings is

enshrined in Art. 20 of the CPC of Ukraine, which provides for the right to defense for the suspect, accused, acquitted and convicted.

It should be noted that for a long time the moment when a person had the right to be defended was considered their arrest according to the European Court of Human Rights. However, this position of the Court changed after the decision in the case of "Salduz v. Turkey". Salduz's case represents a serious reassessment of the ECtHR's position on the importance of the "investigation stage for the preparation of criminal proceedings". The suspect in the case was a 17-year-old juvenile who was questioned by the Turkish police's anti-terrorism unit in the absence of a lawyer and made several confessions to his involvement in the crimes he was suspected of. The case was initially heard by the ECHR, which found no violation of the right to a fair trial, mainly on the grounds that the applicant had legal representation during the trial and appeal proceedings, his application was not the only ground for conviction and he was able to rebut the allegations. prosecution. Therefore, the fairness of the trial was not harmed by the lack of legal assistance during the suspect's detention.

This new approach was quickly confirmed in the following list of ECHR cases ("Panovits v. Cyprus", "Dayanan v. Turkey", "Pishchalnikov v. Russia", "Brusco v. France"), in which the Court consistently stated that access to the defense counsel in the early stages is a procedural guarantee of the right not to testify against themselves and the main guarantee of prevention of ill-treatment, considering the vulnerability of the accused in the early stages of proceedings when he gets into the stressful situation and facing increasingly complex criminal law [4, p. 100-102]. In particular, no one should be questioned, coerced or invited to take part in investigative or procedural actions without the right of access to legal aid. This right applies to all suspects and accused regardless of formal legal status [10, p. 15].

The practice of substantiating sentences with initial explanations or testimonies of defendants given in violation of the right to remain silent or the right to defense counsel remained a systemic problem, despite numerous ECHR rulings, including those against Ukraine. For example, in 2012 the Court found a violation of Art. 6 of the Convention on Similar Circumstances ("Grinenko v. Ukraine"; "Grigoriev v. Ukraine"; "Titarenko v. Ukraine"; "Khairov v. Ukraine"; "Zamferesco v. Ukraine"; "Serhiy Afanasyev v. Ukraine"). In the case of "Yuriy Volkov" v. Ukraine [6] (judgment of 19 December 2013), the applicant alleged that during his undocumented detention at the police station from 06.12.2003-07.12.2003 and in the absence of legal aid, he had been forced to confess to the robbery and murder of Ms. D. He stated that he withdrew his initial confession as soon as he was appointed a legal attorney. The court noted that, contrary to the applicant's arguments, he did not consider that his right to legal aid had been restricted during his interrogation in the presence of one of his lawyers, as the above lawyer had not been appointed investigator but had been invited by the applicant's and the applicant had no objections to it. However, the Court concluded that the domestic courts had not convincingly found that the applicant's initial

confession had been given entirely voluntarily. The Court therefore found that the applicant's right not to testify against himself and to seek legal aid had been unduly restricted during his initial questioning by the police and that this restriction had not been remedied during the proceedings in his case. This was sufficient for the Court to conclude that there had been a violation of paragraph 1 of Article 6 of the Convention in combination with paragraph 1 of Art. 6 of the Convention [8, p. 137-139].

Violations of the right of the access to defense on time remained a problem in the following years, as noted by the European Committee for the Prevention of Torture, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, during the visit of its representatives to Ukraine in 2014 [7]. One of the most common cases of such violations is the difference between the time of actual detention and the time specified in the detention protocol, which occurs in almost 23% of cases [2]. According to the Coordination Center for Legal Aid, in 2020 the regional centers received a total of 87,276 instructions to lawyers for the provision of a free legal aid, of which 19,199 - to protect detainees in criminal proceedings, 45,731 - to provide protection by appointment, 4,851 - for the protection of persons detained in administrative proceedings, 9,187 - for participation in a separate procedural action. In addition, 3,862 instructions were issued for protection in the application of coercive measures of a medical nature, 3,064 for the provision of a free legal aid in court decisions during the execution of sentences, and 1,217 for the provision of a free legal aid to persons sentenced to imprisonment, 165 for a free legal aid during the extradition of persons [3].

Therefore, the content of the principle under consideration should also be expanded by amending the CPC of Ukraine, in particular Art. 20 of the Criminal Procedure Code of Ukraine.

Literature

1. Adamenko V.D. Some issues of protection of the rights and interests of the accused by the court // Social justice of protection of the rights of the accused. Interuniversity collection of scientific works. - Kemerovo: Kemerovo State University Publishing House, 1989. - P. 81-83.

2. Formation of a system of free legal aid in Ukraine. URL: <http://legalaid.gov.ua/ua/operativna-info/formuvannia-sistemy>.

3. Free law aid report for 2020. URL: <http://https://www.legalaid.gov.ua/publiczna-informatsiya/bezoplatna-pravova-dopomoga-2020/>

4. Glovyuk I.V., Stoyanov M.M., Zavtur V.A. Using the case law of the European Court of Human Rights in criminal proceedings: a textbook. Odesa: Legal Literature, 2017. 224 p.

5. Strogovich M.S. The right of the accused to protection and the presumption of innocence / Ed. V.M. Savitsky. Moscow: Nauka, 1984. 143 p.

6. The case of "Yuriy Volkov v. Ukraine". URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/974_991

7. The Committee on Torture of the Council of Europe has published a report on Ukraine. Government portal. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?Art_id=247255496

8. Training manual for trainers of the training course for judges "Application of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and the practice of the European Court of Human Rights in the administration of justice". Kyiv: VAITE, 2017. 192 p.

9. Voloshanivska T.V. Principle of ensuring the right to protection in criminal proceedings in the context of European standards of fair trial: PhD dis. 12.00.09 / Voloshanivska Tetiana Volodymyrivna. - Odessa, 2019. - 252 p.

10. Yagofarov S.M. International standards in criminal proceedings: textbook. allowance. Orenburg: OGU, 2013. 180 p.